

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

на тему: **«Управління інвестиційною діяльністю банку на фондовому ринку»**

Виконавець:

студент кредитно-економічного факультету
Кожухар Мар'яна Миколаївна _____

/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Онищенко Юлія Ігорівна _____

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвинений фондовий ринок є одним із найголовніших факторів піднесення економіки будь-якої країни, що пов'язано з наступним фактом: він є важливим елементом у структурі фінансового ринку. Це сфера мобілізації фінансових ресурсів у ринковій економіці, інструмент проведення інноваційної політики та інституційного регулювання у державі. Сьогодні фондовий ринок України знаходиться на етапі свого становлення та значно відстає у розвитку від фондових площадок промислово розвинутих країн. З огляду на це, дослідження сучасних умов, особливостей та тенденцій розвитку фондової біржової торгівлі та інфраструктури світу, загалом та України, зокрема, стає для національної економіки надзвичайно актуальним. Саме даний факт і є головним аспектом актуальності дипломної роботи.

Мета дослідження. Обґрунтування теоретичних підходів та розроблення практичних рекомендацій щодо управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.

Завдання дослідження:

- вивчити фондовий ринок: поняття, функції та структуру;
- дослідити сутність поняття «банк» та його діяльність на фондовому ринку;
- проаналізувати підходи до управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку;
- здійснити фундаментальний аналіз фондового ринку;
- провести технічний аналіз фондового ринку та провести формування портфелю цінних паперів банку;
- використати оптимізацію портфеля цінних паперів банку як інструмент управління інвестиційною діяльністю банку;
- побудувати ринкову модель портфелю цінних паперів з метою мінімізації систематичного ризику портфелю;
- надати рекомендації щодо удосконалення управління інвестиційною діяльністю банку.

Об'єкт дослідження. Процеси управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.

Предмет дослідження. Теоретичні та практичні засади управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.

Методи дослідження. За основу дипломного дослідження взято діалектичний підхід до вивчення економічних і фінансових явищ, який передбачає виявлення закономірностей, тенденцій та взаємозалежностей їхнього розвитку. Теоретичну базу роботи становлять загальнонаукові методи і прийоми досліджень: системне оцінювання при дослідженні сутності та функцій фондового ринку; табличне і графічне зображення даних при оцінюванні структури і динаміки процесів на фондовому ринку; оптимізація – для формування оптимального портфелю цінних паперів за параметрами «ризик-дохідність», регресійно-кореляційний аналіз для мінімізації систематичного ризику портфелю цінних паперів банку. Для обробки й аналізу інформації застосовувались такі комп'ютерні програми, як MS Word та MS Excel.

Інформаційна база дослідження. Методологічною та теоретичною основами дослідження послуговували наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, матеріали наукових статей періодичної преси, нормативно-законодавчі акти України (Закон України «Про банки та банківську діяльність», Закон України, Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» та ін. закони) В якості емпіричної бази дослідження використані статистичні звіти Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, офіційні статистичні матеріали Державного комітету статистики України, а також окремих банківських установ.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (73 найменування) та 11-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 132 сторінки. Основний зміст викладено на 112 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 19 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано:

- 1 статтю: Управління інвестиційною діяльністю банку: теорія та практика // [Електронний ресурс]// Інфраструктура ринку. – 2018;

- 1 тези: Перспективи розвитку фондового ринку України // [Електронний ресурс]// Актуальні питання функціонування фінансового ринку в умовах кризових явищ світової економіки. – 2018.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи управління інвестиційної діяльності банків на фондовому ринку*» розглянуто сутність поняття «фондовий ринок», проаналізовано його основні функції та структуру. Досліджено значення поняття «банк» та його місце в процесі інвестиційної діяльності на фондовому ринку. Наведено наукові підходи щодо процесу управління інвестиційною діяльністю банку на фондовому ринку.

У другому розділі «*Формування портфеля цінних паперів банку*» досліджено вітчизняний фондовий ринок та місце банків на ньому. Проаналізовано американський фондовий ринок. Здійснено його фундаментальний аналіз, а також технічний аналіз компаній, акції яких входять в портфель. Перший з них включає чотири етапи. Макроекономічний аналіз країн: було виявлено показники, які найбільш комплексно відображають економічну ситуацію. Галузевий аналіз показав найбільш перспективні галузі, які здатні ефективно функціонувати в умовах макроекономічного середовища. Фінансова оцінка підприємств проводиться за чотирма основними групами показників: оберненість активів, рентабельність активів (капіталу), ліквідність активів, показники фінансової стійкості. Аналіз ринкових показників за цінним папером проводиться за показником коефіцієнт ціна/прибуток і дозволив виявити наступне: обрано компанії, акції яких є недооціненими, порівняно з середньогалузевим значенням.

У третьому розділі «*Рекомендації щодо удосконалення управління інвестиційною діяльністю банку*» було здійснено оптимізацію портфеля цінних паперів банку та сформовано ринкову модель для кожного фінансового інструменту.

Також надано рекомендації щодо удосконалення управління портфелем цінних паперів банку.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Обрано два основних способи управління інвестиційним портфелем: активний та пасивний. Активна модель управління інвестиційним портфелем полягає в ретельному відстеженні та негайному придбанні інструментів, що відповідають цілям портфельних інвестицій, тому відбувається швидка зміна структури інвестиційного портфеля. Пасивне управління передбачає створення добре диверсифікованих інвестиційних портфелів із заздалегідь визначеним рівнем ризику для довгострокових перспектив. Такий підхід можливо використовувати достатньо ефективно (фондовий ринок повинен бути насичений високоякісними цінними паперами). Існує п'ять основних етапів активного та пасивного управління інвестиційним портфелем.

2. Проведено аналіз інвестиційної активності вітчизняних банків в цілому та в контексті портфелів. Встановлено, що частка інвестиційного портфеля в структурі кредитно-інвестиційного портфеля зросла майже в 3 рази порівняно з 2005 роком. Це пов'язано з тим, що протягом 2014-2018 років банки практично припинили кредитування підприємств через нестабільну економічну ситуацію. Наведено значення інвестиційних лімітів для української банківської системи та аналізується їх динаміка. Нормативи, що обмежують інвестиції, виконуються банками. Аналіз розміру інвестиційної активності банку в Україні показує, що розмір банківських інвестиційних операцій набагато менший, ніж на світовому ринку.

3. Надано рекомендації щодо можливостей вітчизняних банків, які інвестують за кордон. Необхідно підкреслити, що портфельні інвестиції обмежуються НБУ. Відповідно до Інструкції про порядок видачі індивідуальних ліцензій для інвестування за кордон, затверджена рішенням Правління НБУ № 122: валютна операція, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів або деривативів в обмін на валютні цінності для отримання прибутку або досягнення соціального ефекту, вимагає отримання відповідної індивідуальної ліцензії НБУ. У той же час власник індивідуальної ліцензії зобов'язаний повідомляти НБУ протягом 2 тижнів після кожної передачі коштів на підставі такої ліцензії, що на практиці практично не дозволяє здійснювати портфельні інвестиції за кордон, і, на нашу думку, НБУ має переглянути дану умову.

4. Запропоновано створити в банку структурний підрозділ з управління портфелем цінних паперів. Проте, управління портфелем цінних паперів є надзвичайно складним процесом, який залежить від великої різноманітності факторів і, який потребує кваліфікованих спеціалістів. Саме тому на сьогодні лише для банків з іноземним капіталом вигідно створювати відповідні структурні підрозділи.

АНОТАЦІЯ

Кожухар М. М., «Управління інвестиційною діяльністю банку на фондовому ринку»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку: досліджено значення термінів «фондовий ринок» та «банк»; розглянуто наукові підходи до управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.

Проаналізовано динаміку фондового ринку України та діяльність вітчизняної банківської системи на ринку цінних паперів. Здійснено фундаментальний та технічний аналіз фондового ринку США. Здійснено оптимізацію сформованого портфелю цінних паперів та розраховано його дохідність.

Запропоновано удосконалити процес управління інвестиційним портфелем банку шляхом створення підрозділу для даного виду діяльності.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, банк, цінні папери, інвестиційний портфель, нормативи інвестування.

ANNOTATION

Kozhukhar M., «Bank investment activity management in the stock market»,
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»
under the program
«Managing the activities of banks in the financial market»,
Odessa National Economic University
Odesa, 2018

Graduate work consists of 3 sections. The object of the research is the processes of the bank investment activity management in the stock market.

The theoretical aspects of the bank investment activity management in the stock market are considered in the paper: the meaning of the terms "stock market" and "bank" is investigated; the scientific approaches to the bank investment activity management in the stock market are considered.

The dynamics of the Ukrainian stock market and the bank activity on the stock market are analyzed. Fundamental and technical analysis of the US stock market is carried out. Optimization of the formed portfolio of securities has been optimized and its profitability has been calculated.

It is offered to improve the process of the bank investment activity management with creating of a unit for this type of activity.

Key words: investment activity, bank, securities, investment portfolio, investment standards.